

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การนำเสนอผลการวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมทางกายโดยใช้สื่อจากวัสดุเหลือใช้ที่มีต่อพัฒนาการ 4 ด้านของเด็กปฐมวัย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะดังนี้

1. สรุปการวิจัย

การสรุปการวิจัยครอบคลุมเนื้อหาสาระสำคัญดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังได้รับการจัดกิจกรรมทางกายโดยใช้สื่อจากวัสดุเหลือใช้

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร คือ เด็กปฐมวัย อายุ 4-5 ปี ที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

2) กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กปฐมวัย อายุ 4-5 ปี ที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 35 คน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Cluster sampling)

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1) คู่มือการจัดกิจกรรมทางกายโดยใช้สื่อจากวัสดุเหลือใช้ จำนวน 18 แผน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC = 0.95)

2) แบบประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC = 0.91)

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ก่อนการทดลอง (Pretest) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลก่อนดำเนินการทดลองโดยทดสอบสมรรถภาพด้านร่างกายและประเมินพัฒนาการ พร้อมบันทึกผลของเด็กเป็นรายบุคคล เป็นแบบทดสอบและเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายที่สัมพันธ์กับสุขภาพของเด็กไทย อายุ 4-6 ปี ของสำนักงานกองทุน

สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส.) พ.ศ.2549 จำนวน 6 รายการ คือ ดัชนีมวลกาย นิ่งงอตัวไปข้างหน้า ลูกนั่ง 30 วินาที ยืนกระโดดไกล วิ่งเก็บของ 3 จุด และวิ่งเร็ว 20 เมตร แบบประเมินด้านอารมณ์ จิตใจ จำนวน 1 ฉบับ แบบประเมินด้านสังคมจำนวน 1 ฉบับ แบบประเมินด้านสติปัญญา จำนวน 1 ฉบับ เป็นแบบประเมินพัฒนาการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ใช้เวลาทดสอบ และประเมินพัฒนาการในช่วงกิจกรรม กลางแจ้งเป็นเวลา 1 สัปดาห์ ทุกวัน

2) ดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มทดลองในช่วงกิจกรรม กลางแจ้งเป็นเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 3 วัน วันละ 40 นาที จำนวน 18 ครั้ง

3) ตั้งเกณฑ์การทดลอง (Posttest) เมื่อดำเนินการทดลองครบ 6 สัปดาห์ ผู้วิจัย ทดสอบสมรรถภาพด้านร่างกายและประเมินพัฒนาการ หลังการทดลองโดยใช้แบบทดสอบและแบบ ประเมินพัฒนาการ ชุดเดิมกับก่อนการทดลองในช่วงกิจกรรมกลางแจ้งเป็นเวลา 1 สัปดาห์ ทุกวัน

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1) วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการ 4 ด้านของเด็กปฐมวัย ในช่วงระยะเวลา ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง โดยนำข้อมูลไปหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2) วิเคราะห์เปรียบเทียบพัฒนาการ 4 ด้านของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลอง และหลัง การทดลอง โดยใช้การทดสอบค่าที

1.3 ผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการจัดกิจกรรมทางกายโดยใช้สื่อจากวัสดุเหลือใช้ที่มีต่อพัฒนาการ 4 ด้าน ของเด็กปฐมวัย พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงของระดับพัฒนาการ 4 ด้านของเด็กปฐมวัย ก่อนการทดลอง และ หลังการทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยก่อน และหลังการทดลอง 38.17 และ 54.11 ตามลำดับ ($\bar{X} = 38.17, S.D. = 5.65, \bar{X} = 54.04, S.D. = 4.46$) ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงระดับพัฒนาการ 4 ด้านในทางที่สูงขึ้น โดยเด็กปฐมวัยที่ ได้รับการจัดกิจกรรมทางกายโดยใช้สื่อจากวัสดุเหลือใช้มีระดับพัฒนาการ 4 ด้านสูงขึ้น เด็กปฐมวัยที่ได้รับ การจัดกิจกรรมทางกายโดยใช้สื่อจากวัสดุเหลือใช้มีระดับพัฒนาการ 4 ด้านสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาผลการจัดกิจกรรมทางกายโดยใช้สื่อจากวัสดุเหลือใช้ที่มีต่อพัฒนาการ 4 ด้านของ เด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมทางกายโดยใช้สื่อจากวัสดุเหลือใช้ที่มีต่อ พัฒนาการ 4 ด้านสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย อภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 การเปลี่ยนแปลงระดับพัฒนาการ 4 ด้านของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมทางกายโดยใช้สื่อจากวัสดุเหลือใช้ พบว่า ก่อนการจัดกิจกรรมทางกายโดยใช้สื่อจากวัสดุเหลือใช้เด็กปฐมวัยมีระดับพัฒนาการ 4 ด้าน คะแนนเฉลี่ยก่อน และหลังการทดลอง 38.17 และ 54.11 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า เด็กแต่ละคนมีระดับพัฒนาการแต่ละด้านแตกต่างกันเกิดจากปัจจัยหลายด้านเช่น วุฒิภาวะ การเรียนรู้และโภชนาการซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของพัชรี สวนแก้ว (2546: 28) ที่ได้กล่าวถึง การเรียนรู้ คือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์หรือการฝึกหัดนั้น คือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่เด็กได้กระทำหรือการเรียนรู้ของเด็กต้องการการฝึกหัด การทดลองเพื่อเปลี่ยนแปลงในด้านกิจกรรม ซึ่งมีผลทำให้เด็กมีประสบการณ์ต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เพราะเด็กได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ฟังและได้สัมผัส จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญทำให้เกิดการพัฒนาขึ้น และสอดคล้องกับบรรณพล แก้วสัมฤทธิ์ ที่ได้กล่าวถึงสถานการณ์ปัญหาด้านสุขภาพของเด็กวัยเรียนในปัจจุบันพบปัญหาการมีกิจกรรมทางกายไม่เพียงพอของกลุ่มเด็กวัยเรียน อายุ 6 - 14 ปี ในปี 2558 เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 64.8 และภาวะเริ่มอ้วนและอ้วนระหว่างปี 2558-2559 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก ร้อยละ 12.2 เป็นร้อยละ 13.1 ขณะที่ส่วนสูงดีและรูปร่างสมส่วนมีแนวโน้มคงที่ คือ ร้อยละ 64.2 เพราะการไม่ได้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ถูกต้องตามหลักโภชนาการที่ดี

การประเมินระดับพัฒนาการ 4 ด้านของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมทางกายโดยใช้สื่อจากวัสดุเหลือใช้จะพบว่า เด็กปฐมวัยมีระดับพัฒนาการ 4 ด้านสูงขึ้น 54.11 ตามลำดับ เนื่องจากเด็กได้ผ่านการจัดกิจกรรมทางกายโดยใช้สื่อจากวัสดุเหลือใช้ทุกสัปดาห์ เรียนรู้ด้วยการลงมือกระทำโดย เรียนรู้ผ่านกิจกรรมทางกายโดยใช้สื่อจากวัสดุเหลือใช้ที่นำมาดัดแปลงเป็นสื่อที่เหมาะสมกับพัฒนาการเด็กปฐมวัยสามารถนำมาใช้พัฒนาเด็กปฐมวัย ให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงจากการลงมือปฏิบัติจริง ผ่านกิจกรรมที่ครูจัดให้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเด็กได้รับประสบการณ์ตรง ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้เด็กคิดแก้ปัญหา และสามารถปรับตัวเข้ากับกิจกรรมที่จัดให้ ตลอดจนการฝึกฝน บรรยากาศในการจัดกิจกรรมเป็นไปอย่างสนุกสนาน เด็กมีความกระตือรือร้นอยากเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับสมาคมการอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทยสหรัฐอเมริกา (NAEYC, อ้างถึงใน นกนเตร ธรรมบวร 2546: 17-22) กล่าวถึงเกณฑ์ที่เป็นพื้นฐานของการพัฒนาเด็กไว้ว่า พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเกิดขึ้นในบริบทของสังคมและวัฒนธรรมที่หลากหลาย ขนาดเดียวกันก็ได้รับผลจากบริบทและวัฒนธรรมดังกล่าวด้วย ดังนั้นการจัดกิจกรรมทางกายโดยใช้สื่อจากวัสดุเหลือใช้เป็นการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมส่งผลให้เด็กสามารถเกิดพัฒนาการได้เต็มตามศักยภาพ และใช้กิจกรรมทางกายเป็นการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อสะท้อนระดับพัฒนาการ 4 ด้านสอดคล้องกับพิทยาภรณ์ สิงหทานตพงษ์ (2553: 6) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ควรเริ่มจากการสร้างตัวอย่างให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้ผ่านสื่อที่เด็กสนใจตามช่วงวัยและพัฒนาการ สื่อจากวัสดุเหลือใช้เป็นสื่อทางการเรียนรู้ทางหนึ่ง การสร้างตัวอย่างผ่านสื่อ จึงเป็นรูปแบบที่ควรนำไปใช้ดังนั้นการจัดกิจกรรมทางกายโดยใช้สื่อจากวัสดุเหลือใช้ เป็นการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมส่งผลให้เด็กสามารถพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ

2.2 การเปรียบเทียบระดับพัฒนาการ 4 ด้านของเด็กปฐมวัย ก่อน และหลังได้รับจัดกิจกรรมทางกายโดยใช้สื่อจากวัสดุเหลือใช้ พบว่า ก่อนการจัดกิจกรรมทางกายโดยใช้สื่อจากวัสดุเหลือใช้ เด็กมีคะแนนเฉลี่ย 38.17 และหลังการทดลองเด็กมีคะแนนเฉลี่ย 54.11 ตามลำดับ เมื่อทดสอบด้วยสถิติทดสอบที่พบว่า คะแนนเฉลี่ย หลังการทดลองสูงกว่า ก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545: 8-9) ได้กล่าวถึงหลักการพัฒนาการเด็กว่าพัฒนาการทุกด้านจะสัมพันธ์กัน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาถ้าพัฒนาการด้านใดด้านหนึ่งบกพร่องจะนำไปสู่ความบกพร่องในด้านอื่น ๆ ต่อไป ทำให้สามารถทำนายพัฒนาการของเด็กได้ และสอดคล้องกับนิติยา คชภักดี (2553: 3-5) ที่กล่าวถึง หลักการพัฒนาการเด็กว่าพัฒนาการมีมิติสัมพันธ์ระหว่างกันหลายด้าน (Several inter – related dimensions) พัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาจะส่งผลกระทบต่อซึ่งกันและกัน เมื่อด้านหนึ่งก้าวหน้าอีกด้านหนึ่งจะก้าวหน้าตามด้วย และปัจจัยทางพันธุกรรมเป็นตัวกำหนดศักยภาพ ส่วนปัจจัยภาวะแวดล้อมเป็นตัวกำหนดโอกาสความเป็นไปได้ของการที่เด็กจะเติบโตและพัฒนาตามศักยภาพนั้น เนื่องจากการจัดกิจกรรมทางกายให้กับเด็กปฐมวัยเป็นปัจจัยภาวะแวดล้อมภายนอก จึงสามารถทำให้พัฒนาการของเด็กปฐมวัยสูงขึ้นในทุกด้าน สอดคล้องกับ(เจริญ กระจวนรัตน์ อ้างถึงในเพิ่มศักดิ์ สุริยจันทร์ 2558: 9) กล่าวไว้ว่าประโยชน์ของกิจกรรมทางกาย ส่งผลดีทางด้านวิชาการทำให้เด็กมีสมาธิช่วยพัฒนาความจำและสติปัญญา ส่งผลดีกับสมองช่วยเพิ่มการเรียนรู้และการรับรู้ พัฒนาความเข้าใจและความจำ ส่งผลดีกับสุขภาพ มีผลต่อการเจริญเติบโต และพัฒนาการของร่างกาย การหลั่งฮอร์โมน การสะสมเกลือแร่ในกระดูก การพัฒนาระบบหัวใจและหลอดเลือด ซึ่งจะเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงมากในช่วงวัยเด็กและวัยแรกรุ่น รวมไปถึงทางด้านสุขภาพจิต นอกจากนี้สมองจะถูกกระตุ้น ขณะที่มีการกิจกรรมทางกายโดยการเพิ่มปริมาณการไหลเวียนเลือดไปยังสมองส่วนที่เป็นความจำ ความเข้าใจ อารมณ์ และความสามารถในการตัดสินใจของเด็ก ตลอดจนส่วนที่จำเป็นต่อการกระตุ้นการเรียนรู้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมทางกายโดยใช้สื่อจากวัสดุเหลือใช้ สามารถส่งเสริมระดับพัฒนาการ 4 ด้านของเด็กปฐมวัยได้ โดยมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยที่เด็กปฐมวัยได้รับการจัดกิจกรรมทางกายส่งผลให้เด็กปฐมวัยเกิดการเปลี่ยนแปลงระดับพัฒนาการ 4 ด้านเพิ่มขึ้นดังนั้นครูและผู้เกี่ยวข้องที่สนใจจะพัฒนาพัฒนาการ 4 ด้านสามารถศึกษาและใช้เป็นแนวทางหนึ่งในการจัดกิจกรรมให้กับเด็กปฐมวัยต่อไป

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 สภาพแวดล้อมขณะจัดกิจกรรมทางกายโดยใช้สื่อจากวัสดุเหลือใช้ เป็นสิ่งสำคัญควรเลือกสถานที่ ที่กว้างและปลอดภัย เพราะจะทำให้เด็กทำกิจกรรมได้อย่างเต็มที่

3.1.2 การประเมินพัฒนาการไม่ควรใช้สถานที่ ที่มีเสียงดังควรเงียบสงบ เพราะจะทำให้การประเมินพัฒนาการเด็กมีประสิทธิภาพมากขึ้น

